

УДК 655.26:7.05:008(477):821.161.2"20/21

DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2026.2.49>

Скорич Марія-Дарина Віталіївна,

здобувачка вищої освіти кафедри дизайну
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
ORCID ID: 0009-0001-1640-6713
mvskorych.fomd25m@kubg.edu.ua

Лихолат Олена Віталіївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дизайну
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
ORCID ID: 0000-0002-7819-0903
o.lykholat@kubg.edu.ua

Миронова Ганна Анатоліївна,

член-кореспондент Національної академії мистецтв України,
старший викладач кафедри дизайну
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
ORCID ID: 0000-0002-8490-7739
h.myronova@kubg.edu.ua

ДИЗАЙН КНИЖКОВОГО ВИДАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТУАЛІЗАЦІЇ КЛАСИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

У статті представлено комплексне дослідження книжкового дизайну як засобу актуалізації класичної літератури в сучасному культурному просторі України. Актуальність роботи зумовлена трансформацією читачьких практик у ХХІ столітті, спричиненими цифровізацією та зміною способів споживання інформації, що загострює проблему комунікації між класичним текстом і сучасним читачем. Дослідження базується на розумінні книги як синтетичного продукту проєктної культури, де дизайн є інтегральною складовою формування смислів. Метою статті є виявлення сучасних підходів до візуалізації української класики та визначення тенденцій її графічного переосмислення. Методологічну основу становить міждисциплінарний підхід, що поєднує мистецтвознавство, семіотику, книгознавство та соціологію культури. За допомогою аналітичного, порівняльного та семіотичного методів досліджено вплив структурних елементів видання на сприйняття тексту. Емпіричну базу дослідження склали практики провідних українських видавництв. У результаті дослідження визначено ключові візуальні стратегії актуалізації класики: мінімалізм і модульність, декоративно-емоційна ілюстративність, акцентна типографіка, геометричний примітивізм та концептуальний артбук-підхід. Доведено, що дизайн формує новий читачький досвід через систему візуальних кодів, символів і метафор. У роботі проаналізовано видавничі серії «Vivat», «Yakaboo Publishing», «#книголав», «Віхола», «Основи», а також індивідуальні дизайнерські рішення, що забезпечують глибоке осмислення змісту. Обґрунтовано, що сучасний дизайн книжкового видання ефективно долає розрив між класичною літературною спадщиною та сучасною аудиторією, інтегруючи літературу в актуальний контекст. Встановлено, що візуальна мова книги відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності, збереженні культурної пам'яті та репрезентації української культури у глобальному світі.

Ключові слова: дизайн, книжковий дизайн, літературний канон, українська класика, візуальна інтерпретація, ілюстрація.

Skorych Mariia-Daryna, Lykholat Olena, Myronova Ganna. BOOK DESIGN AS A MEANS OF ACTUALIZING CLASSICAL LITERATURE IN THE CONTEMPORARY CULTURAL SPACE OF UKRAINE

The article presents a comprehensive study of book design as a means of actualizing classical literature in the contemporary cultural space of Ukraine. The relevance of the research is обусловлена transformations in reading practices in the 21st century, caused by digitalization and changes in information consumption, which intensify the

problem of communication between classical texts and modern readers. The study is based on the understanding of the book as a synthetic product of project culture, where design serves as an integral component in the formation of meaning. The aim of the article is to identify contemporary approaches to the visualization of Ukrainian classical literature and to determine the trends of its graphic reinterpretation. The methodological framework is grounded in an interdisciplinary approach that combines art studies, semiotics, book studies, and sociology of culture. Analytical, comparative, and semiotic methods are applied to examine the influence of structural elements of the book on text perception. The empirical basis of the research consists of the practices of leading Ukrainian publishing houses. The study identifies key visual strategies for the actualization of classical literature, including minimalism and modularity, decorative-emotional illustration, accent typography, geometric primitivism, and the conceptual art-book approach. It is demonstrated that design shapes a new reading experience through a system of visual codes, symbols, and metaphors. The paper analyzes publishing series by Vivat, Yakaboo Publishing, #книголав, Vikhola, and Osnovy, as well as individual design solutions that ensure a deeper interpretation of content. It is substantiated that contemporary book design effectively bridges the gap between classical literary heritage and modern audiences by integrating literature into the current cultural context. It is established that the visual language of the book plays a significant role in shaping national identity, preserving cultural memory, and representing Ukrainian culture in the global context.

Key words: design, book design, literary canon, Ukrainian classics, visual interpretation, illustration.

Вступ. У ХХІ столітті світовий та український культурний простір зазнає кардинальних трансформацій під впливом тотальної цифровізації та зміни способів споживання інформації. Традиційна друкована книга опинилася в ситуації гострої конкуренції з електронними форматами, мультимедійними платформами, та стрімким потоком швидкого візуального контенту. Аналітичні дані нещодавніх досліджень в різних країнах демонструють, що хоча друкована книга залишається домінантною, частка тих, хто читає електронні книги, стабільно зростає протягом останнього десятиліття [1; 2; 3]. У таких умовах, класична література, попри свою фундаментальну цінність часто втрачає актуальність для молодого читача, сприймаючись як занадто архаїчний та складний для сприйняття сегмент культури. Проте класичні твори залишаються невід'ємним елементом національної культурної спадщини, основою ідентичності та джерелом сенсів, що завжди потребують актуалізації.

Сучасний стан українського культурного простору характеризується динамічними процесами переосмислення національного літературного канону. В умовах екзистенційних викликів та деколонізаційного дискурсу класична література перестає бути статичним набором текстів зі шкільної програми. У цьому процесі виявляється амбівалентна динаміка канону, який водночас виступає охоронцем спадкоємності та ініціатором

руйнування застарілих форм традиції [4]. Таке поєднання консервативної та реформаторської функцій дозволяє класичній літературі залишатися точкою опори в сучасному культурному просторі та бути живим інструментом самоідентифікації суспільства. Проте успішна комунікація між класичним текстом, написаним багато років тому, і сучасним читачем значною мірою залежить від форми подачі матеріалу, де ключову роль відіграє дизайн книжкового видання. Саме через дизайн розкривається внутрішня суперечність канону. Нові візуальні стратегії перетворюють класику на драйвер ідентичності, що діє як хранитель національної пам'яті і тримає корінь традицій. Водночас сучасний дизайн руйнує статичну оболонку літературного канону. Цей діалектичний рух оживляє класичні тексти, перетворюючи їх із книжок з полиці на актуальні та цілісні продукти проєктної культури [5; 6].

Дизайн є одним із найефективніших інструментів переосмислення класики, який здатен адаптувати будь-який твір з переліку творів національного літературного канону до сучасних естетичних і культурних запитів, створити новий формат взаємодії читача з текстом. Актуальність даної теми зумовлена необхідністю подолання інерції радянських візуальних стандартів, які тривалий час формували стереотипне, часто негативне або спрощене сприйняття української класики як «селянської» чи «вторинної» [5].

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю подолання розриву між класичними текстами і запитам сучасного читача, який звик до великого різноманіття візуального контенту. Книга сьогодні – це не лише носій тексту, а інтегральний продукт проєктної культури, де конструкція, матеріальність та художня форма створюють єдину комунікативну систему, здатну конкурувати з цифровими медіа. Виокремлення проблеми дослідження полягає у виявленні механізмів, за допомогою яких візуальні засоби дизайну трансформують сприйняття класики, роблячи її співвідносною запитам сучасного молодого читача, який звик до швидкого споживання візуального контенту. Проблема також полягає у необхідності розробки нових теоретичних підходів до оцінки ефективності дизайну як інструменту актуалізації, що виходить за межі суто естетичних категорій. В умовах сучасних викликів, зокрема повномасштабної війни, збереження національної спадщини через її оновлення та популяризацію стає питанням культурної стійкості.

Метою дослідження є комплексне вивчення дизайну книжкового видання як засобу актуалізації української класичної літератури в сучасному культурному просторі України. Для досягнення мети передбачено аналіз видавничих стратегій, вивчення технологічних інновацій у книговидаванні, дослідження семіотики візуальних кодів, ілюстративних та типографічних прийомів, що сприяють популяризації національної спадщини та формуванню нового візуального наративу в сучасному культурному просторі.

Матеріали та методи. Дослідження зосереджено на сучасній практиці графічного оформлення української класики з числа національного літературного канону в актуальному культурному просторі. У фокусі наукового інтересу – сукупність візуальних засобів, дизайнерських та проєктних стратегій, спрямованих на ревіталізацію канонічних текстів для нової аудиторії. Емпіричну базу дослідження склали репрезентативні видавничі кейси останнього десятиліття, які ілюструють концептуальну зміну підходів до

ілюстрування та макетування літературних творів української класики.

Методологія дослідження ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує методи мистецтвознавства, книгознавства, семіотики та соціології культури. Системний підхід дозволяє розглядати книжковий дизайн як цілісну систему, де кожен елемент працює на актуалізацію тексту. Основними методами дослідження виступили: аналітичний, порівняльний та семіотичний методи. Аналітичний метод застосовано на етапі дослідження структурних компонент (обкладинки, ілюстрацій, верстки, матеріалів тощо), що дозволив виявити специфіку кожного елемента в процесі формування візуального образу класичного твору. Також метод візуального аналізу було використано для детального розгляду художнього оформлення конкретних видань, зокрема вивчення специфіки ілюстративних технік, типографіки та загальної композиції книги як інструментів адаптації тексту до сучасних естетичних запитів. Порівняльний метод було застосовано для зіставлення різних дизайнерських рішень та стратегій, що дозволило виявити специфіку підходів до оформлення класики у різних видавництвах. Семіотичний аналіз дав змогу інтерпретувати візуальні знаки на обкладинках як складні метафори, що звертаються до підсвідомості читача та формують певну «рамку» очікувань від тексту.

Науково платформа знань дослідження формується навколо концепції книги як динамічного медіапростору, що активно моделює культуру, а не просто фіксує текст. Протягом останнього десятиліття в Україні спостерігається стрімке зростання наукового інтересу до книжкового дизайну як мультидисциплінарного об'єкта мистецтвознавчого та культурологічного аналізу. Це підтверджує ґрунтовний огляд останніх досліджень, зокрема праць Є. Гули, К. Денисенко, Я. Дульської, С. Оганесян [7], Є. Гули, Н. Журавльової, О. Михайличенко [8], Л. Давиденко [9], С. Кириченко, Г. Миронової, О. Кардаша [10], А. Кошки, О. Здор, О. Лихолат [11], О. Лихолат, Г. Миронової, В. Єлисеєвої [12], В. Олійник [13; 14; 15] та багатьох інших.

Ці дослідження свідчать, що книга сьогодні є складним синтетичним продуктом проектної культури, де дизайн-процес має інтегральний та мультидисциплінарний характер. Книга розглядається не лише як носій інформації, а як потужна мистецька платформа для діалогу між учасниками культурного процесу, як візуальний маркер ідентичності, що потребує сучасних графічних рішень для залучення нової аудиторії читачів.

Результати. У сучасному українському видавничому процесі дизайн вже давно перестав бути «обгорткою» і став повноцінним учасником творення сенсів. Відбулася докорінна зміна підходів до візуалізації класичної літературної спадщини. Актуалізація класики через дизайн відбувається шляхом перекодування візуальної мови, що дозволяє зняти з тексту патину «обов'язковості» та «нудьги». Книжковий дизайн сьогодні – це емоційно насичене явище, з використанням різноманітних художніх технік для створення ефекту присутності автора в сучасному часі. Як зазначає В. Олійник, новітній книжковий дизайн формується на перетині традицій та інновацій, де друкована книга починає сприйматися як унікальний артефакт, що протиставляється цифровій ері [14].

Ілюстрації та дизайн в друкованій книзі національного літературного канону виконують функцію національного візуального коду. В Україні цей процес набуває особливого значення, оскільки візуальне оформлення класики стає полем боротьби за культурну суб'єктність. Дизайнер виступає не лише як оформлювач, а як куратор і модератор зустрічі читача з канонам. Художня виразність книжкової графіки базується на поєднанні класичних засобів (композиція, лінія, ритм, колір) із новими візуальними практиками, що виникають під впливом цифрової культури [9]. Це дозволяє створювати багаторівневі образи, які не тільки ілюструють текст, а й інтерпретують його, формуючи новий читачький досвід. Графічний дизайн відіграє ключову роль у створенні цілісного образу книги, що впливає на її сприйняття та позиціонування у світовому культурному просторі [10; 11; 12]. Він стає не просто

елементом зовнішнього оформлення, а стратегічним інструментом комунікації між автором, текстом і споживачем контенту.

Аналіз діяльності провідних видавництв дозволяє виокремити кілька домінуючих стратегій актуалізації класики через дизайн. Ці стратегії різняться за цільовою аудиторією, візуальною мовою та ступенем втручання в традиційну структуру книги [6]. Основними тенденціями в ілюстрації класики сьогодні стають відмова від буквального ілюстрування подій на користь візуальної метафори, мінімалізму, символізму та авторського бачення. Такий підхід особливо важливий для актуалізації класичних текстів, оскільки дозволяє адаптувати їх до візуальної мови сучасного читача. Зміни у стратегіях книжкового проектування також безпосередньо пов'язані з формуванням візуальної ідентичності видання (табл. 1).

Сучасний український книжковий ринок демонструє перехід від декоративного оформлення до концептуальної дизайн-інтерпретації класики. Практичне втілення зазначених тенденцій найбільш виразно проявляється у сучасних українських видавничих серіях, де дизайн стає інструментом інтерпретації класичного тексту. Зокрема у серії «Vivat класика» видавництва Vivat простежується відмова від сюжетної ілюстративності на користь концептуального символізму [17]. Дизайн у цих виданнях функціонує не як пряме відтворення подій твору, а як візуальна інтерпретація його змістових і емоційних домінант через систему узагальнених графічних знаків. Серія вирізняється сміливою роботою з кольоровою палітрою, що базується на контрасті світлого фону та яскравих графічних елементів, що виконані в техніці тиснення металізованою фольгою, завдяки чому «переливаються» під різним кутом освітлення. Кожна книга має свій відтінок, що працює як емоційний маркер твору. Символізм реалізується через використання окремих об'єктів, ізольованих від реалістичного середовища та позбавлених другорядних деталей. Такі елементи, як аксесуари, побутові речі або природні мотиви, зображуються у вигляді чітких форм, що комбінуються між

Таблиця 1

**Стратегії книжкового проєктування серій і проєктів літературної класики
провідних українських видавництв**

Видавництво	Серія/ Проект	Ключова стратегія дизайну	Цільова аудиторія
Віхола	«Неканонічні канони» [16]	Демократизація, радикальний мінімалізм, модульність, ідентичність структури кожної обкладинки. Фокус на системі та структурі. М'яка обкладинка. Колірна розмаїтість (як пастельні, так і насичені складні відтінки). Широка кольорова рамка, що обрамляє велике біле поле (ефект «чистого аркуша» або «вікна»). Кожна книга має свій унікальний колірний акцент. Це дозволяє серії виглядати цілісно на полиці («колекційний ефект»), але водночас диференціювати авторів. Чітка візуальна єдність спонукає до колекціонування. Стратегія полягає не просто в передруці, а в актуалізації. Книги містять передмови чи коментарі сучасних літературознавців. Дизайн підтримує цю ідею: старі тексти вдягнені в «новий одяг», що позбавляє їх «бронзового» статусу нудної шкільної програми, зменшує відстань між читачами та творами.	Молодь (20-35 років), студенти, хіпстери-інтелектуали, представники креативних індустрій, тобто люди, для яких естетика книги так само важлива, як і її зміст. ЦА цінує сучасний стиль, прагне переосмислити власну ідентичність через літературу, уникає «радянського» або застарілого оформлення.
Vivat	«Vivat класика» [17]	Неокласика. Сюжетна ілюстративність. Тверда палітурка. Дизайн базується на метафоричних ілюстраціях, що відсилають до сюжету або епохи твору. Фокус на емоції та декоративності. Серійність підтримується через стале розміщення логотипа серії та специфічну гарнітуру шрифтів. Назва твору та ім'я автора зазвичай інтегровані в композицію ілюстрації, але зберігають чітку ієрархію. Багата палітра кольорів. Використовуються складні, глибокі та часто контрастні поєднання. Кожна книга має власний домінуючий колір, що створює насичений «килим» при викладці всієї серії поруч. Використання додаткових поліграфічних ефектів. Дизайн-стратегія орієнтована на перетворення книги на естетичний об'єкт. Це не просто текст для навчання, а «предмет бажання», який приємно тримати в руках і дарувати.	Ядро аудиторії – колекціонери красивих видань, жінки та чоловіки 25–45 років, які цінують затишок і естетику домашньої бібліотеки. Студенти та старшокласники, яким важливо бачити в класиці не «сухий канон», а живу, емоційну історію. Бібліофіли-візуали, для яких візуальна інтерпретація тексту на обкладинці є важливим порогом входу в книгу.
#книголав	«Золота полиця» [18]	Акцентна типографія та символізм. Тверда палітурка. Домінування шрифту (велика антиква або акцидентні шрифти), що відсилає до епохи написання твору, але в сучасному прочитанні. Використання одного центрального об'єкту-метафори, що створює сильний візуальний мінімалізм. Обмежена кількість кольорів (2-3 на одну книгу), що працюють у високому контрасті і роблять обкладинку «плакатною» і вона добре зчитується здалеку. Текстульні акценти. Назва серії «Золота полиця» виправдовується делікатними золотистими елементами в логотипі чи оформленні. Елітарна класика – твори, які мають безумовний авторитет.	Ядро аудиторії – ті, хто створює родинні бібліотеки. Особи 25-40 років, які хочуть заповнити прогалини в освіті, але не готові купувати книги «радянського зразка». Люди, які звертають увагу на якісну типографію та лаконічні візуальні метафори. Завдяки назві серії та якісному виконанню, книги часто купують як статусні подарунки.
Yakaboo Publishing	«Yaka школа» [19]	Геометричний примітивізм. Функціональність та візуальний драйв. Переважно м'яка обкладинка або використання легких матеріалів. Дизайн базується на поєднанні яскравих кольорових площин та спрощених геометричних форм, що створює динамічний, майже «ігровий» візуальний ритм. Відкриті, насичені кольори (жовтий, бірюзовий, рожевий, салатовий), що робить серію помітною на будь-якій полиці. Гротескні шрифти, великі та масивні, які не просто інформують, а працюють як графічні об'єкти, що заповнюють простір обкладинки. Інфографічні елементи (лінії, точки, блоки), що підкреслюють «навчальну» природу видання. Фокус на ергономіці – зручно читати і гортати «на ходу».	Ядро аудиторії – школярі старших класів, абітурієнти. Дизайн розмовляє з ними мовою сучасних мобільних додатків та соцмереж. Студенти негуманітарних спеціальностей, яким потрібно швидко та в приємній формі ознайомитися з канонами. Батьки, які купують книги своїм дітям.

Продовження таблиці 1

Основи	Українська класика [20]	Концептуальне мистецтво. Урбанізація, поєднання класики з графіті/колажем. Руйнування статичного сприйняття. Провокація. Артбук-підхід. Висока якість палітурних матеріалів. Збільшений формат. Кожна книга серії – це не просто текст, а спільний проєкт із сучасними українськими художниками та ілюстраторами. Дизайн базується на принципі «класика очима сучасного мистецтва». Використовуються колажі, експресивна графіка, сюрреалістичні образи. Експериментальні макети, нестандартні відступи, акцентна верстка, поєднання різних типів паперу або кольорових вставок всередині блоку. Відсутність єдиної «рамки» в серії. Серійність простежується радше через спільну ідеологію «свіжого погляду» та високу якість виконання.	Ядро аудиторії – креативні особи, дизайнери, художники, архітектори, інтелектуали-естети, поціновувачі сучасного мистецтва. Люди, для яких візуальна мова є первинною. Ті, хто формує культурний ландшафт і шукає в літературі нових візуальних символів. Іноземна аудиторія та подарунковий сегмент, для яких ці книги репрезентують сучасну Україну.
--------	-------------------------	---	--

Джерело: складено авторами на основі сторінок видавництва та [5; 6]

собою у межах однієї площини. Використання сучасної векторної графіки робить ці композиції динамічними та «плакатними».

Так, наприклад, книга В. Домонтович «Доктор Серафікус», видавництва Vivat, серії «Vivat Класика» є проєктом ілюстраторки Ренати Куртавелієвої-Бережної (рис. 1). Обкладинка цієї книги працює на десакралізацію класики через «модну» естетику. Вона робить Домонтовича (складного, інтелектуального автора) візуально привабливим для аудиторії, яка вихована на цифровій ілюстрації та складних метафорах. Обкладинка має чітку центричну композицію. Елементи не просто розкидані, вони створюють ієрархічну структуру навколо назви. Особливу роль відіграє симетрія, що надає виданню класичної стрункості, попри модерновий зміст. Дизайн працює в монохромній гамі: поєднання лавандового (бузкового) тла та глибокого фіолетового пігменту для зображень та тексту. Фіолетовий традиційно асоціюється з інтелектуалізмом, містикою та певною меланхолією, що ідеально резонує з постаттю «самотнього інтелектуала» Комахи. Замість одного цілісного образу тут використано набір знакових атрибутів (піктограм), що розкривають світ героя: а) пенсне і краватка – символ інтелектуальної праці, педантизму та «футлярного» життя професора; б) гасова лампа (примус) – ознака міського кийського побуту епохи 1920-років; в) листя каштана – прямий територіальний код Києва, місця дії роману; г) книги та

півмісяці – нічне навчання, що ховається за раціональністю. Графічні об'єкти врівноважують один одного по обидва боки, формуючи замкнену, впорядковану структуру. Важливо, що ці об'єкти не формують єдину сюжетну сцену, а співіснують як система знаків. Обріз книги не залишається білим а фарбується в домінуючий колір видання і прикрашається ритмічним візерунком, що повторює елементи обкладинки.

Іншим прикладом цієї серії ми обрали книгу Івана Франка «Манипулянтка», ілюстратор – Рената Куртавелієва-Бережна (рис. 2). Композиція цієї книги, як і першої, базується на принципі дзеркальної симетрії, що чітко простежується у розташуванні всіх елементів відносно вертикальної осі. Синергія насиченої колористики, металізованого тиснення та повторюваних символів забезпечує візуальну та тактильну довершеність видання. В цій книзі також використано монохромне рішення, але цього разу у відтінках фуксії (насичених рожево-пурпурних). В дизайні використано антикву. Назва твору «Манипулянтка» вписана в декоративний овал, що нагадує медальйон або етикетку парфумів кінця XIX століття. І в цій книзі обкладинка працює як «натюрморт-ребус». Кожен предмет – це натяк на сюжет або характер героїні: а) ножиці та капелюшки символізують «кроєння» долі та зміну соціальних масок; б) флакон з рослинним орнаментом відсилає до теми спокуси, отрути або парфумів – інструментів жіночої маніпуляції;

Рис. 1. Віктор Домонтович «Доктор Серафікус», видавництво «Vivat»

Джерело [22]

в) листи та пера – це знаки епохи, де комунікація велася через епістолярний жанр, повний недомовок.

Такий комплексний підхід перетворює книгу на цілісний художній об'єкт, де кожна деталь – від обкладинки до торців – працює на створення єдиного естетичного образу. У результаті класичний твір стимулює інтерес читача через гармонійне поєднання змісту та його візуального втілення (рис. 1, 2).

Альтернативну модель актуалізації класики демонструє серія «Качай класиків» від видавництва Yakaboo (проект «Yaка школа») [19]. Якщо у попередньому прикладі основний акцент було зроблено на вишуканій декоративності, то тут стратегія базується на принципі графічного сторітелінгу. Візуальна

Рис. 2. Іван Франко «Маніпулянтка», видавництво «Vivat»

Джерело [23]

концепція даної серії побудована на системі асиметричних «фреймів» характерних для коміксів або сучасних цифрових інтерфейсів. Замість єдиного образу площина обкладинки чорними лініями розділяється на секції, кожна з яких містить лаконічний символ-підказку. Наприклад у вибраних творах Михайла Коцюбинського це зображення трембіти, гілочки смереки, гуцульського орнаменту (рис. 3), а у виданні Ольги Кобилянської – клавіші фортепіано, поштові конверти, стилізовані портрети, скрипковий ключ (рис. 4). Такий підхід дозволяє читачу ще до знайомства з текстом «зчитувати» ключові образи творів. Важливим елементом дизайну є рукотворна типографіка жовтого кольору. Написи «Вибрані твори» та

Рис. 3. Михайло Коцюбинський «Вибрані твори», Yakaboo Publishing

Джерело [24]

Рис. 4. Ольга Кобилянська «Вибрані твори», Yakaboo Publishing

Джерело [25]

ім'я автора, виглядають так ніби вони написані яскравим маркером від руки, що додає виданню неформальності й легкості. У віконцях на обкладинках часто можна побачити національні символи, проте в спрощеній «наївній» манері, що відсилає до традицій народного малярства, в результаті чого класичний твір сприймається як національний продукт через знайомі культурні коди, але подані в ігровій манері (рис. 3, 4).

Окремим напрямом актуалізації класичної літературної спадщини є дизайн індивідуальних видань. Якщо серії працюють на впізнаваність бренду, то індивідуальні проекти дозволяють дизайнеру глибше зануритися в ідейно-художню суть конкретного твору, створюючи унікальну візуальну мову. Видання «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського з ілюстраціями Дарії Луцишиної демонструє переосмислення автентичних гуцульських мотивів [26]. Колірна гама видання обмежується тріадою чорного, білого та інтенсивного червоного. Це пряме відсилання до традиційної палітри української вишивки та писанкарства, де червоний символізує життя та любов, а чорний – землю та потойбіччя [27]. Така колористика підсилює ідею повісті. Графічна мова ілюстрацій базується на переосмисленні народних мотивів. У композиціях використовуються стилізовані природні та зооморфні елементи, до прикладу ритмічні ряди смерек, овечки, традиційний гуцульський орнамент. Типографіка у виданні

також інтегрована в загальну візуальну систему. Шрифтові рішення мають виразний декоративний характер і стилістично узгоджуються з ілюстраціями, кожна літера заголовку виглядає як зарубка на дереві (рис. 5, а). Графічна манера поєднує монументальні постаті-архетипи героїв із ритмічним орнаментальним обрамленням сторінок (рис. 5, б, в). Ці декоративні смуги дублюють знакову систему обкладинки. Завдяки витриманій колірній гамі, естетиці та повторюваності орнаментів, дизайн об'єднує зовнішнє та внутрішнє оформлення в єдиний цілісний образ, що актуалізує класичну повість як сучасний арт-об'єкт.

Найбільш радикальну модель візуальної актуалізації представляє книга Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» (видавництво «Основи», ілюстрації Валерії Ляшенко) [28]. Головна мета проекту – видати твір так, щоб він пасував візуальному образу сучасної молодої людини. Стратегія базується на методи цифрового колажу. Це створює ефект «візуального шуму», який транслює атмосферу хаосу та конфліктів усередині родини. Використання зооморфних образів як заміни людських облич підсилює іронічний і гротескний характер інтерпретації (рис. 6, а). Залучення сучасних візуальних кодів (типографіка, стилізована під масову культуру, поєднання різних мовних систем) руйнує дистанцію між класичним текстом і сучасним читачем (рис. 6, б). Як зазначає сама

Рис. 5. Обкладинка та ілюстрації видання Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків», видавництво «Discursus», ілюстратор Дарія Луцишина

Джерело [26]

Рис. 6. Обкладинка та розгорт книги Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я», видавництва «Основи». Ілюстратор Валерія Ляшенко

Джерело [28]

Лера Схемка, ілюстрація в такому контексті – це насамперед емоційна складова, що провокує читача на переосмислення застарілих стереотипів [29]. Завдяки цьому видання перетворюється на самодостатній арт-об'єкт, що не лише ілюструє текст, а й створює нову систему змістів, зрозумілу й цікаву сучасному читачеві.

Таким чином, сучасний книжковий дизайн в Україні постає як активний інструмент культурної комунікації, що забезпечує переосмислення класичної літератури відповідно до запитів нової аудиторії. Українська книга нарешті «заговорила» по-новому. Сучасний дизайн майстерно вдихає життя у класику, адаптуючи її до ритму сьогодення. Візуальні стратегії, застосовані у видавничих практиках, демонструють здатність дизайну не лише адаптувати текст, але й формувати нові смислові горизонти його інтерпретації. Тепер це не просто текст під палітуркою, а динамічний арт-об'єкт. Книжка стала простором, де дизайн не лише прикрашає, а й допомагає нам заново відшукати себе та переосмислити власну культуру. У цьому контексті книга трансформується з традиційного носія інформації у динамічний медіаоб'єкт, що функціонує на перетині мистецтва, комунікації та культурної ідентичності.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що дизайн книжкового

видання є ключовим інструментом актуалізації класичної літератури в сучасному культурному просторі України. В умовах цифровізації та зміни читацьких практик саме візуальна форма книги забезпечує ефективну комунікацію між класичним текстом і сучасним читачем, зокрема молодією аудиторією, яка орієнтується на візуально насичений контент.

Доведено, що сучасний книжковий дизайн функціонує як мультидисциплінарна система, що інтегрує літературний зміст, графічні засоби, матеріальну конструкцію та технологічні інновації. Це дозволяє розглядати книгу як синтетичний продукт проектної культури, у якому кожен елемент – від обкладинки до верстки – бере участь у формуванні цілісного образу та смислового поля твору.

Аналіз видавничих кейсів засвідчив наявність кількох провідних стратегій актуалізації класики через дизайн: мінімалістично-системної, декоративно-емоційної, типографічно-символічної, функціонально-динамічної та концептуально-експериментальної. Всі вони спрямовані на подолання стереотипного сприйняття класики як архаїчного явища та формування нової візуальної ідентичності літературного канону.

У результаті дослідження визначено ключові тенденції сучасного оформлення української класики, серед яких переважає концептуальний символізм над буквальним

ілюструванням. Встановлено, що ключовими інструментами актуалізації виступають візуальна метафора, символізм, авторська ілюстрація, експериментальна типографія та інтеграція культурних кодів. В роботі над дизайном видання інтегруються національні візуальні коди з сучасною дизайнерською мовою, а також активно застосовуються прийоми цифрової графіки, колажу та елементів масової культури. Завдяки цьому класичні тексти набувають нових форм інтерпретації, стаючи ближчими та зрозумілішими сучасному читачеві.

Важливим є і прагнення до цілісності видання, коли всі його складові – обкладинка, ілюстрації, типографіка та матеріальне виконання – підпорядковуються єдиній концепції. Аналіз конкретних прикладів, зокрема серій видавництв «Vivat» та «Yakaboo Publishing»,

а також окремих видань, як-от «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського і «Кайдашева сім'я» Івана Нечуй-Левицького, демонструє різноманітність стратегій актуалізації класики – від декоративно-символічного підходу до експериментальних форм візуального висловлювання. Незважаючи на відмінності, усі вони спрямовані на адаптацію класичного тексту до сучасного культурного контексту. Загалом, сучасний український книжковий дизайн виступає важливим чинником переосмислення літературної спадщини, забезпечуючи її актуальність і конкурентоспроможність у візуально насиченому інформаційному середовищі. Класичний твір у цьому контексті трансформується з текстового об'єкта у багатовимірний культурний продукт, здатний взаємодіяти з новими поколіннями читачів через мову сучасної візуальної культури.

Література:

1. Bishop W. Americans still opt for print books over digital or audio versions; few are in book clubs : report / Pew Research Center. *Pew Research Center* : official website. April 9, 2026. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2026/04/09/americans-still-opt-for-print-books-over-digital-or-audio-versions-few-are-in-book-clubs/> (дата звернення: 17.04.2026).
2. Яворський О. Чому українці читають?: «Український інститут книги» опублікував результати дослідження. *ШоТам*. 16 Грудня 2024. URL: <https://shotam.info/chomu-ukraintsi-chytaiut-ukrainskyu-instytut-knyhu-opublikuvav-rezultaty-doslidzhennia/> (дата звернення: 17.04.2026).
3. Paper Books vs eBooks Statistics, Trends and Facts [2024] / *Toner Buzz*. *Toner Buzz* : blog. URL: <https://www.tonerbuzz.com/blog/paper-books-vs-ebooks-statistics/> (дата звернення: 17.04.2026).
4. Поліщук Я. Реконструкція літературного канону в незалежній Україні (90-і рр. XX ст.). *Українська література: історичний досвід і перспективи*. 2023. № 1. С. 25-43. DOI: <https://doi.org/10.31652/3041-1084-2023-1-25-43>
5. Хмельовська О. Від потворного до злого: Як змінився книжковий дизайн України за 30 років. *Читомо*. 14 Квітня 2023. URL: <https://chytomo.com/vid-potvornoho-do-zloho-iak-zminyvsia-knyzhkovyj-dyzajn-ukrainy-za-30-rokiv/> (дата звернення: 17.04.2026).
6. Шугурова Л. Як книжковий дизайн переосмислює літературний канон. *КультКритики* : часопис про культуру. 18 Nov 2025. URL: <https://kultkrytyky.com/yak-knizhkovij-dizajn-pereosmislyu%D1%94-literaturnij-kanon/> (дата звернення: 17.04.2026).
7. Гула, Є. П., Денисенко, К. В., Дульська, Я. О., Оганесян, С. В. Вплив стильових тенденцій світової культури на дизайн дитячої художньої книги. *Art and Design*. 2022. № 2. С. 57–67. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.2.5>.
8. Гула Є., Журавльова Н., Михайлицький О. Синтез розвитку книжкової графіки та дизайну в Україні. *Культура і сучасність* : альманах. 2023. № 1. С. 70-75. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2023.286784>
9. Давиденко Л. Ф. Засоби художньої виразності у книжковій графіці: традиції та інновації. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2014. № 1. С. 115-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2014_1_18
10. Кириченко С., Миронова Г., Кардаш О. Роль графічного дизайну у формуванні візуальної ідентичності книги. *Сталий розвиток суспільства та дизайн діяльність у просторі територіальної айдентики* : матеріали Наук.-практ. конф. (м. Київ 16-17 квітня 2025 р). Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025. С. 97-99.
11. Кошка А., Здор О., Лихолат О. Ілюстрована книга в українському культурному просторі : між традицією та сучасністю (на прикладі авторського дизайну до твору Івана Франка). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 3. С. 60-69. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.3.8>

12. Лихолат О. В., Миронова Г. А., Єлисеєва В. В. Сучасні тенденції в дизайні дитячої книги: від класичної ілюстрації до цифрової інтерактивності (на прикладі «Чарівника країни ОЗ»). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 5. С. 82–98. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.5.10>

13. Олійник В. Конструктивні особливості сучасної української друкованої книги. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*. 2023. № 48. С. 178–184. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282482>

14. Oliinyk, V. (2023). Signs of the Uniqueness of the Ukrainian Printed Book in the Context of the Global Digitalisation of Art. *Culture and Arts in the Modern World*, (24), 243-252. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1915.24.2023.287703>

15. Oliynik V. A graphic novel as a popular genre of book publishing in the context of modern design. *Linguistics and Culture Review*, 2021, 5 (S4). P. 942–954. URL: <https://lingcure.org/index.php/journal/article/view/1742>

16. Неканонічний канон. Видавництво Віхола. URL: <https://www.vikhola.com/nekanonichniyi-kanon> (дата звернення: 19.04.2026).

17. Vivat Класика. Видавництво Vivat. URL: <https://vivat.com.ua/series/vivat-klassyka/> (дата звернення: 19.04.2026).

18. Золота полиця. #книголав. URL: <https://knigolove.ua/book/golden-shelf> (дата звернення: 19.04.2026).

19. Яка Школа. *Yakaboo Publishing*. URL: https://www.yakaboo.ua/book_series/view/yaka_shkola (дата звернення: 19.04.2026).

20. Українська класика. *Основи*. URL: <https://osnovypublishing.com/product-category/fiction/ukrainian-classic/> (дата звернення: 19.04.2026).

21. Українська Поетична Антологія. *А-ба-ба-га-ла-ма-га*. URL: <https://store.ababahalamaha.com.ua/index.php/books/book-series/ukrainska-poetychna-antolohiia-series.html> (дата звернення: 19.04.2026).

22. Доктор Серафікус : Віктор Домонтович. *Vivat* : офіційний сайт видавництва. URL: <https://vivat.com.ua/product/doktor-serafikus/> (дата звернення: 19.04.2026).

23. Маніпулянтка : Іван Франко. *Vivat* : офіційний сайт видавництва. URL: <https://vivat.com.ua/product/manipuliantka/> (дата звернення: 17.04.2026).

24. Михайло Коцюбинський. Вибрані твори : Михайло Коцюбинський. *Vivat* : інтернет-магазин. URL: <https://vivat.com.ua/product/mykhailo-kotsiubynskiy-vybrani-tvory/> (дата звернення: 19.04.2026).

25. Ольга Кобилянська. Вибрані твори : Ольга Кобилянська. *Vivat* : інтернет-магазин. URL: <https://vivat.com.ua/product/olha-kobyljanska-vybrani-tvory/> (дата звернення: 19.04.2026).

26. Тіні забутих предків : Михайло Коцюбинський. *Vivat* : інтернет-магазин. URL: <https://vivat.com.ua/product/tini-zabutykh-predkiv/> (дата звернення: 19.04.2026).

27. Васильєва К. В. Семіотика та символіка кольорів української культури в мистецтві та їх використання в сучасному дизайні. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав, 31 січня 2024 р). Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2024. Вип. 99. С. 55–58.

28. Кайдашева сім'я : Іван Нечуй-Левицький. *Yakaboo* : національна книжкова платформа. URL: <https://www.yakaboo.ua/kajdasheva-sim-ja-3364444.html> (дата звернення: 19.04.2026).

29. Лера Схемка: Ілюстрація – це, насамперед, емоційна складова : інтерв'ю / спілкувалася О. Купріян. *Читомо : культурно-видавничий проєкт*. URL: <https://archive.chytomo.com/interview/lyera-sxemka-ilyustraciya-%E2%94%80-ce-nasampered-emoijnja-skladova> (дата звернення: 19.04.2026).

References:

1. Bishop, W. (2026). Americans still opt for print books over digital or audio versions; few are in book clubs : report / Pew Research Center. *Pew Research Center* : official website. April 9, 2026. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2026/04/09/americans-still-opt-for-print-books-over-digital-or-audio-versions-few-are-in-book-clubs/> [in English].

2. Yavorskyi, O. (2024). Chomu ukraintsi chytaiut?: «Ukrainskyi instytut knyhy» opublikuvav rezultaty doslidzhennia [Why do Ukrainians read?: The Ukrainian Book Institute published the results of a study.]. *ShoTam*. December 16, 2024. URL: <https://shotam.info/chomu-ukraintsi-chytaiut-ukrainskyu-institut-knyhy-opublikuvav-rezultaty-doslidzhennia/> [in Ukrainian].

3. Paper Books vs eBooks Statistics, Trends and Facts (2024). / *Toner Buzz*. *Toner Buzz* : blog. URL: <https://www.tonerbuzz.com/blog/paper-books-vs-ebooks-statistics/> [in English].

4. Polishchuk, Ya. (2023). Rekonstruktsiia literaturnoho kanonu v nezalezhnii Ukraini (90-i rr. KhKh st.) [Reconstruction of the literary canon in independent Ukraine (1990s)]. *Ukrainska literatura: istorychnyi dosvid i perspektvy*, 1, 25-43. DOI: <https://doi.org/10.31652/3041-1084-2023-1-25-43> [in Ukrainian].

5. Khmelovska, O. (2023). Vid potvornoho do zloho: Yak zminyvsia knyzhkovyi dyzain Ukrainy za 30 rokiv [From ugly to evil: How book design in Ukraine has changed over 30 years]. *Chytomo*. April 14, 2023.

URL: <https://chytomo.com/vid-potvornoho-do-zloho-iak-zminyvsia-knyzhkovyj-dyzajn-ukrainy-za-30-rokiv/> [in Ukrainian].

6. Shuhurova, L. (2025). Yak knyzhkovyi dyzain pereosmysliuie literaturnyi kanon [How book design reinterprets the literary canon]. *KultKrytyky : chasopys pro kulturu*. November 18, 2025. URL: <https://kultkrytyky.com/yak-knyzhkovij-dyzajn-pereosmyslyu%D1%94-literaturnij-kanon/> [in Ukrainian].

7. Hula, Ye. P., et al. (2022). Vplyv stylovykh tendentsii svitovoi kultury na dyzain dytiachoi khudozhnoi knyhy [The influence of stylistic trends of world culture on the design of children's art books]. *Art and Design*, 2, 57–67. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.2.5> [in Ukrainian].

8. Hula Ye., Zhuravlova N., Mykhailyskyi O. (2023). Syntez rozvytku knyzhkovoi hrafiiky ta dyzainu v Ukraini [Synthesis of the development of book graphics and design in Ukraine]. *Kultura i suchasnist : almanakh*, 1, 70–75. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2023.286784> [in Ukrainian].

9. Davydenko, L. F. (2014). Zasoby khudozhnoi vyraznosti u knyzhkovii hrafitsi: tradytsii ta innovatsii [Means of artistic expression in book graphics: traditions and innovations]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohika*, 1, 115–118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2014_1_18 [in Ukrainian].

10. Kyrychenko, S., Myronova, H., Kardash, O. (2025). Rol hrafiichnoho dyzainu u formuvanni vizualnoi identychnosti knyhy [The role of graphic design in the formation of the visual identity of the book]. *Stalyi rozvytok suspilstva ta dyzain diialnist u prostori terytorialnoi aidentyky : materialy Nauk.-prakt. konf. (m. Kyiv 16-17 kvitnia 2025 r)*. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 97-99 [in Ukrainian].

11. Koshka, A., Zdor, O., Lykholat, O. (2025). Iliustrovana knyha v ukrainskomu kulturnomu prostori : mizh tradytsiieiu ta suchasnistiu (na prykladi avtorskoho dyzainu do tvoriv Ivana Franka) [Illustrated book in the Ukrainian cultural space: between tradition and modernity (on the example of the author's design for the work of Ivan Franko)]. *Ukrainskyi mystetstvoznavchyi dyskurs*, 3, 60–69. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.3.8> [in Ukrainian].

12. Lykholat, O. V., Myronova, H. A., Yelyseieva, V. V. (2025). Suchasni tendentsii v dyzaini dytiachoi knyhy: vid klasychnoi iliustratsii do tsyfrovoy interaktyvnosti (na prykladi «Charivnyka krainy OZ») [Modern trends in children's book design: from classical illustration to digital interactivity (on the example of "The Wizard of the Land of OZ")]. *Ukrainskyi mystetstvoznavchyi dyskurs*, 5, 82–98. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.5.10> [in Ukrainian].

13. Oliinyk, V. (2023). Konstruktyvni osoblyvosti suchasnoi ukrainskoi drukovanoi knyhy [Structural features of the modern Ukrainian printed book]. *Visnyk KNUKiM. Serii «Mystetstvoznavstvo»*, 48, 178–184. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282482> [in Ukrainian].

14. Oliinyk, V. (2023). Signs of the Uniqueness of the Ukrainian Printed Book in the Context of the Global Digitalisation of Art. *Culture and Arts in the Modern World*, 24, 243-252. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1915.24.2023.287703> [in English].

15. Oliinyk, V. (2021). A graphic novel as a popular genre of book publishing in the context of modern design. *Linguistics and Culture Review*, 5 (S4), 942–954. URL: <https://lingcure.org/index.php/journal/article/view/1742> [in English].

16. Nekanonichniy kanon [Non-canonical canon]. Vydavnytstvo Vikhola [Vikhola Publishing]. Retrieved from <https://www.vikhola.com/nekanonichniy-kanon> [in Ukrainian].

17. Vivat Klasyka [Vivat Classics]. Vydavnytstvo Vivat [Vivat Publishing House]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/series/vivat-klasyka/> [in Ukrainian].

18. Zolota polytsia [Golden shelf]. #knyholav. Retrieved from <https://knigolove.ua/book/golden-shelf> [in Ukrainian].

19. Yaka Shkola [Yaka School]. Yakaboo Publishing. Retrieved from https://www.yakaboo.ua/book_series/view/yaka_shkola [in Ukrainian].

20. Ukrainska klasyka [Ukrainian classics]. Osnovy. Retrieved from <https://osnovypublishing.com/product-category/fiction/ukrainian-classic/> [in Ukrainian].

21. Ukrainska Poetychna Antolohiia [Ukrainian Poetry Anthology]. A-ba-ba-ha-la-ma-ha. Retrieved from <https://store.ababahalamaha.com.ua/> [in Ukrainian].

22. Doktor Serafikus : Viktor Domontovych [Doctor Seraphicus: Viktor Domontovich]. Vivat : ofitsiinyi sait vydavnytstva. [Vivat Publishing]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/product/doktor-serafikus/> [in Ukrainian].

23. Manipuliantka : Ivan Franko [Manipulative Woman: Ivan Franko]. Vivat : internet-mahazyn [Vivat: online store]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/product/manipuliantka/> [in Ukrainian].

24. Mykhailo Kotsiubynskyi. Vybrani tvory : Mykhailo Kotsiubynskyi [Mykhailo Kotsiubynskyi. Selected works: Mykhailo Kotsiubynskyi]. Vivat : internet-mahazyn [Vivat: online store]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/product/mykhailo-kotsiubynskyi-vybrani-tvory/> [in Ukrainian].

25. Olha Kobylianska. Vybrani tvory : Olha Kobylianska [Olga Kobylyanska. Selected works: Olga Kobylyanska]. Vivat : internet-mahazyn [Vivat: online store]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/product/olha-kobylianska-vybrani-tvory/> [in Ukrainian].

26. Tini zabutykh predkiv : Mykhailo Kotsiubynskyi [Shadows of Forgotten Ancestors: Mykhailo Kotsiubynskyi]. *Vivat* : internet-mahazyn [Vivat: online store]. Retrieved from <https://vivat.com.ua/product/tini-zabutykh-predkiv/> [in Ukrainian].

27. Vasyliieva, K. V. (2024). Semiotyka ta symbolika koloriv ukrainskoi kultury v mystetstvi ta yikh vykorystannia v suchasnomu dyzaini [Semiotics and symbolism of colors of Ukrainian culture in art and their use in modern design]. *Tendentsii ta perspektyvy rozvytku nauky i osvity v umovakh hlobalizatsii* : materialy Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf. (Pereyaslav, January 31, 2024). Zhytomyr: ZhDU named after I. Franko, (99), 55-58. [in Ukrainian].

28. Kaidasheva simia : Ivan Nechui-Levytskyi [The Kaidashev Family: Ivan Nechuy-Levytskyi]. *Yakaboo* : natsionalna knyzhkova platforma [Yakaboo: National Book Platform]. Retrieved from <https://www.yakaboo.ua/kajdasheva-sim-ja-3364444.html> [in Ukrainian].

29. Liera Skhemka: Iliustratsiia – tse, nasampered, emotsiina skladova : interviu / spilkuvalasia O. Kupriian [Schemka, L. (Interview) : Illustration is, first of all, an emotional component: interview / communicated by O. Kupriyan]. *Chytomo* : kulturno-vydavnychiy projekt. Retrieved from <https://archive.chytomo.com/> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 25.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.04.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)